Redacció i Administració: Passatge de Gràcia, 38.—Telefon 1481-A
Tallers d'impremta: Barbera, núms. 11 i 13.—Telefon 1916-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
EDICIÓ DIARIA

Barcelona	2	Pts. mes
Península Ibèrica .	7'50	„ trimestre
América llatina . .	8'50	„ „
Altres països . .	25	„ „

LA PUBLICITAT

ANY XLVI—NUM. 15.668—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIUMENGE, 16 DE MARÇ DE 1924

Sessió de la Diputació: Posant Fígols

18 MESOS, QUE FAN MIG ANY

Passà el trimestre d'actuació del Directori militar, i acaba de complir-se el semestre. Sis mesos, que fan mig any. Quan l'aneta el cabdell del temps, no pot preveure's la llargada del fil que s'estira. Un pic estirat, el cabdell giravolta, i cal anar al cabdellant. El rei Alfons XIII, que ja fa vint anys que regna, que, per tant, té, com ell mateix diu, certa experiència de l'art de governar, ha parlat d'una probable durada de dos anys per al present règim excepcional. Si durés tot aquest temps, ara només seríem a la quarta part del camí.

Aquest allargament del període militar ens prova que els fors del cop del 13 de setembre no portaven realment cap pla polític deliberat, i que amb la més gran bona fe del món no tenien altre propòsit sinó el de trabucar el corromput règim. "La feina que s'imaginaven era d'enderrocament i de neteja. "Hemos venido aquí a desmochar", va declarar temps enrera un dels generals del Directori. Els militars haurien preferit, evidentment, que després de les operacions prèvies del "desmoche", vinguessin uns quants homes civils immaculats, nous i purs, vells els altres, a refer sobre bases pures l'edifici polític espanyol.

Ha succeït, però, que els homes nous de primer rengle encara no han sortit. El "Brusi", que ja no hauria d'ésser vell, ha córrer que no n'hi ha. I els homes ja coneguts que conserven un prestigi relatiu, no volen encarregar-se del Poder, o bé posen unes condicions per encarregar-se'n, que no hi ha manera de poder-se entendre amb ells. Entre els homes civils que col·laboren amb el Directori, els més notables són el senyor Calvo Sotelo i el senyor Aunós, fill, que estan destinats a ésser grans figures, però que encara no ho són. No parlem dels homes de la Unió Monàrquica Nacional, de Catalunya, perquè aquests no tenen res de nous, i tots, qui més qui menys, tenen història.

Resultat: que el Directori, a més de la feina del "desmoche", que és una mica més entretinguda del que es creia el primer cop d'ull, ha de realitzar també la posterior feina positiva i constructiva. S'ha encarregat d'un malalt, i no trobant metges prou eficiencs que en tinguin cura després de les primeres receptes fàstiques aplicades, es veu obligat a seguir a la capçalera del llit, fins que Espanya estigui fora de perill. Heu's aquí perquè es perfectament versemblant que la seva actuació duri dos anys, i no hi ha complicacions, com ha fet observar molt bé el marquès en les seves últimes declaracions a un periodista estranger.

Felicitem els cavallers de la Unió Monàrquica Nacional de Catalunya per la prologació del període actual. Avui estan reforçats. Però llevat dels dos o tres romàntics de la colla—el senyor Sala, el senyor Ballarà i potser el senyor Conde, de "El Siglo"—, no es fan ilusions respecte a la perpetuïtat del temps de les vaques magres. Sospiten com els tractarà, en el seu dia, el sufragi universal. Tanmateix dos anys són alguna cosa. I hi ha qui pensa que després de dos anys seguits de felicitat, ja pot confonsar-se el món.

Full de dietari

LA FALSA ALARMA

Quina cosa, la planeta dels homes! Hi ha que han de viure amb l'ai al cor per causa dels tripijocs que realitzen els passen; n'hi ha que han de viure amb l'ai al cor per un seguit de tripijocs que la gent diu que passen o que han de passar i que realment no passen.

Tothom recorda sens dubte els empresonaments d'ara fa dos mesos. Els germans amics Duran Reynals, Martí Feixa, Barbey, Matons, Bremon, etc., van passar uns dies a la Presó Model. No era agradable, certament; però no era una cosa determinada i concreta: eren a la presó. Per contra, el germà amic Lluís Massot—amic i company, puix que hem estudiat plegats l'anomenada carrera de Dret—no era detingut; esperava que el detinguessin, i llegia les noves de la seva detenció que els diaris afirmaven i desmentien alternativament.

El dubte! No hi ha res tan irritant com el dubte. El meu amic Massot anava d'una banda a l'altra amb un posat malenconic, no sabent si aquell matí fóra l'últim que seuria a la cadira del seu despatx, si aquella nit fóra l'última que veuria els companys del diari, si aquell vespre fóra l'últim que soparia a la claror del llum domèstic.

Va desfer-se aquella embrolla i el meu amic Massot no va ésser empresonat.

Addés En Carles Jordà, el simpàtic conseller d'Acció Catalana, ha estat llitat (no *exilat* com probablement li farien dir els estimats linotipistes) a la noble ciutat de Casp, en terra d'Aragó. Heu's ací una altra cosa que certament no és divertida. Però és una cosa determinada i concreta. En Jordà és confinat a Casp.

Sense com va ni com costa, comencen a circular la noticia que el nostre amic Lluís Masot també ha estat exilat a Casp. La gent, en assabentar-se'n, diu: "Bufa! Ja són dos; què entre voldran que facin a Casp? Un nou compromís?" La noticia apareix en els diaris, és telegrafiada i cablegrafiada... I, al capdavall, resulta falsa.

Reconeguem que aquesta persistència a barrejar el nom d'En Massot amb totes les contrarietats que expereimenten els seus companys, és una cosa molestosa.

Carles Soldevila

Converses filològiques

Si un mot com *sleeping* convingéssim a pronunciar-lo *sliping*, llavors no hi hauria dubte que l'article masculí, davant aquest mot començat en consonant, hauria de revestir la forma *el*: *el sleeping*. Aquesta grafia suposaria una pronúncia *elsliping* que concordaria amb les pronúncies *unsliping*, *dosslipings*, etc. Però no creiem que ningú cregui en la bondat i àdhuc en la possibilitat d'aquestes pronúncies.

Ara bé si pronunciem (i sembla que no podem pronunciar d'altra manera) *esliping*, *lesliping*, *unesliping*, *doseslipings*, etc., i no volem canviar la grafia del mot anglès *sleeping*, com escriurem les combinacions *lesliping*, *unesliping*, etc.? Tothom convé a escriure *un sleeping*, *dos sleeping*, etc., on la *e* intercalada resta inexpressada. Per què, doncs, quan es tracta d'escriure la combinació de l'article definit i el mot *sleeping*, no adoptaríem la mateixa solució? Aquesta ens repugna perquè implica la grafia *l'sleeping*, i ens sembla absurd d'escriure l'article elidit no seguint una vocal o una *h*.

La cosa anòmala en *l'sleeping* és la mateixa que en *un sleeping*, ço és, d'escriure amb *s* inicial un mot que en rigor comença en *és* (*esliping*), i no pas d'escriure *l'*, que és la forma que pertoca donar a l'article davant un mot que comença en vocal.

Tots convenim a emprar lletres mudes, que no representen so (per exemple, la *r* de *flor*), però no a deixar un so inexpressat gràficament. Ho fem sense poder adonar-nos-en quan escrivim *un sleeping*; però ens repugna de fer-ho en *l'sleeping*, en què el fet d'escriure *l'* ens fa adonar del desacord entre la pronúncia *esliping* i la grafia *sleeping*. La nostra opinió, però, és que si acceptem per a *sleeping* la pronúncia *esliping*, la millor manera, la més racional, d'escriure la combinació de l'article i *sleeping* és *l'sleeping*.

Voleu un cas semblant, en una altra llengua, d'una grafia que deixa d'expressar una vocal intercalada? En anglès, quan la desinència del cas possessiu (que és *'s*) s'adjunta a un mot acabat en *s*, una *i* apareix en la pronunciació entre les dues *s*; però l'anglès no per això modifica la grafia de la desinència *'s*: l'anglès escriu *duchess's* tot pronunciant *dúchessis* (en tres sillabes).

P. Fabra

La Política

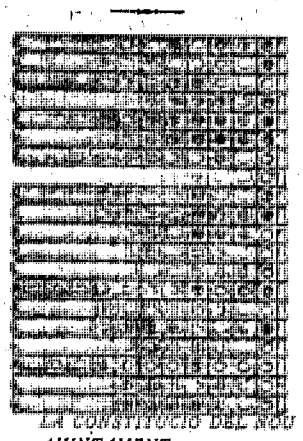

AJUNTAMENT

Traduïm de La Tribuna, *d'ahir:*

"Ens asseguren que dóna molt que fer la confecció de l'Ajuntament que ha de substituir l'actual. Lluiten les dues tendències que s'iniciaren. Una d'elles, segons sembla patrocinada per l'alcalde-president, senyor Alvares de la Campa, s'afirma en què han de formar el futur Ajuntament regidors pertanyents a diversos matisos polítics, mentre que l'altra vol que en llur majoria els regidors siguin addictes a la Unión Monárquica Nacional.

Hom deia que aquesta qüestió havia motivat la dimissió de l'alcalde en veure que no triomfava el seu criteri. Més tard ens han assegurat que s'havia endegat la cosa darrera d'una conferència telefònica celebrada per algunes personalitats amb el Govern."

LA DARRERA DECLARACIÓ PRESIDENCIAL

El "Diario de Barcelona" basa el seu darrer editorial en l'última declaració que féu el president del Directori, general Primo de Rivera.

Ve a resumir la impressió amb el següent comentari, que traduïm:

"El general Primo de Rivera ens dóna una nota optimista, fins i tot tractant-se de l'enervant qüestió del Marroc i en tots els ordres de la governació del país. Nosaltres desitgem que aquest optimisme tingui la seva confirmació en el terreny dels fets."

"L'AUCA"

Finalment ha sortit el "romanço setmanal" que s'anunciava amb el nom de "L'auca".

Té un format llarg i estret i fa una fortor inconfusible d'U. M. N.

Es maquiavèlica a tot ser-hi! Assegura que no hi intervé el ja popular senyor Ballarà i publica un anunci d'ell a mitja plana.

EL CORONEL LACANAL A MONTJUICH

Ha ingressat al castell de Montjuich, per tal de complir la pena que va imposar-li el Consell Suprem de Guerra i Marina, el coronel senyor Lacanal, a qui acompanyaren fins la porta del castell els seus fillets.

Al coronel Lacanal li corresponia ascendir a general el passat dia 11, no podent fer-ho a causa de la sentència recaiguda. Passarà en situació de reservo el dia 25, però amb tot, ha de complir la pena.

A propòsit d'aquest darrer extrem, diu un diari d'ahir passada:

"Y, por último, se dice que por parte de determinados elementos no se vería con disgusto que el coronel fuese indultado del resto de la pena el mismo día en que pase a la reserva, por hallarse ya castigado al no ascender a general."

EN CARRASCO, A BARCELONA

Avui, a dos quarts de deu del matí, arribarà a Barcelona, en l'exprés de Madrid, el nostre amic i company En Manuel Carrasco, procedent de Burgos, on complia condemna.

La resta d'un mes i dies que li faltava complir li ha estat indultada. Sigui ben vingut.

LA SITUACIÓ A EUROPA

Continua amb èxit l'ofensiva en favor del franc. Els Estats Units s'han pres la cosa amb entusiasme, i sembla que la banca Morgan rep oferiments de tots els altres Bancs per participar a l'ajut a la nació amiga.

Al Senat francès continua la discussió dels projectes fiscals i amb gran resistència, això sí, van ésser aprovats els articles. De moment ha estat concedida l'autorització demanada pel Govern per als decrets-llei.

Als centres polítics anglesos es parla de la proximitat d'una crisi provocada per la inhabilitat d'alguns ministres. Es diu que en aquest cas pujaria un Govern Asquith o bé un de coalició.

DE FRANÇA

EL FRANC I LA DOLÇOR

(Del nostre enviat especial)

París, 11 de març. (1)

Com dèiem en una de les nostres primeres notes, França està canviant ràpidament de política econòmica. Abandona el procediment dels emprèstits (Bons de la Defensa Nacional) i torna als impostos. El procediment dels emprèstits hauria estat bo si hagués estat temporal i per esperar que Alemanya pagués. No havent pagat, no hi ha més remei que tornar a una política fiscal forta. Els EE. UU., Anglaterra, Itàlia en temps de Nitti, van iniciar aquesta política immediatament després de la guerra.

Per canviar de política, M. Poincaré té molts treballs, perquè topa amb la legalitat i amb els principis democràtics del país. La Cambra, per arribar a votar vuit miliars d'impostos nous, es passà cinc setmanes deliberant i discutint. M. Poincaré, a més a més, demanà plens poders en matèria financiera, i li foren concedits, certament, però després de perdre un temps preciós. Ara la qüestió és davant del Senat, i el Senat, que representa molt més que la Cambra el puritanisme democràtic i les essències legals, s'entossudeix a salvar els principis. Mentrestant el franc baixa i baixarà mentre durin els expedients dilatoris. Dels miliars votats per la cambra, com a nous impostos, no n'ha entrat encara ni un sol cèntim a les caixes del Tresor.

I avui, donat l'estat del franc, els plens poders són absolutament necessaris. Certes qüestions només es poden resoldre amb un cop d'espatlla brutal. La inflació és un monstre que si s'apodera de la moneda d'un país ho engoleix tot. Si el franc continua baixant, els impostos votats es reduiran considerablement perquè s'hauran de cobrar amb una moneda que haurà perdut una part de la capacitat adquisitiva. La inflació destrueix l'impost per un cantó i per l'altre fa que tothom, en el moment de realitzar qualsevol operació de pagament — grossa o petita, — jugui a la baixa.

Per aquestes qüestions no hi ha més remei que admetre el procediment alemany, o tan solament el procediment anglès, que és el mateix que l'alemany però temperat. Anglaterra és un país liberal, però és un país profundament antidemocràtic. Certes qüestions, a Anglaterra, donades unes determinades circumstàncies, es tracten sempre pel procediment dels plens poders. I a Alemanya, país antiliberal i antidemocràtic, no cal dir-ho. França es troba lligada, en aquest punt, per una sèrie de principis que són magnífics i molt decoratius quan tot va bé, però que són un pur obstacle en un moment de perill.

La inflació, per altra part, és una cosa dolça, com certes malalties que val més no citar, però és una cosa traïdora. Si la inflació es pogués aturar quan hom vol, seria una cosa esplèndida. Mireu el que passa ara a França: no hi havia hagut mai tanta prosperitat. No hi ha cap obrer sense feina. París és plé de bótigues de luxe, hi ha una vida de nit enllumenadora, les fàbriques fumegen de nit i de dia, l'exportació fa xifres brillants. Si seguiu les llibreries, els llibreters us diuen que no s'havia venut mai tant com ara. I es comprèn. Per a la gent de diners, París és una ciutat baratíssima. Es pot fer una bomba per quatre dòlars, qualsevol senyor de Barcelona de mitja mida es pot passejar pels boulevards amb uns aires de ministre, o, si voleu, de ximplet. I un anglès o un americà què pot fer? Pot comprar l'obelisc de la Concòrdia o passejar-se amb un lleó de veritat per les Tulleries.

Deixeu, però, que la inflació augmenti. Que els obrers s'adonin que com més francs guanyen més pobres són; que els botiguers vegin que quan més diners de calaix fan, més disminueix l'interès del negoci; que els llibreters, o els sastres, o els advocats, o els metges, s'adonin que a més forts honoraris més dificultats. Si la inflació augmenta, la gent creurà que "un franc és igual a un franc" una certa temporada. Els alemanys ho cregueren encara quan un dòlar valia mil milions de marcs. Els tenedors de marcs espanyols encara ho creuen ara. Arriba un moment, però, que la gent es pregunta: voleu dir que anem bé per aquest camí?

La inflació té això: és una cosa dolça, però és una cosa traïdora. Com que la gent es va empobrint sense adonar-se'n, tot va bé mentre dura la ilusió que un franc és igual a un franc. Però, i després?

Faig aquestes comparacions entre França i Alemanya per aclarir aquest article, no pas perquè cregui que aquí passarà el que passà a Alemanya. Si França persisteix en la política d'impostos, sóc completament optimista. No hi ha cap raó per creure el contrari. No crec pas, ben entès, que el franc comenci de pujar un dia d'aquests. No. El que cal, només, és estabilitzar-lo. Tenir una moneda baixa, mentre sigui estable, avui és un avantatge en tots sentits. El que convé és que no oscilli. I l'única manera d'estabilitzar el franc són els plens poders i una forta política fiscal. Si es volen mantenir les essències i els principis, el franc baixarà.

Josep Pla

(1) Cal tenir, també, present la data d'aquest article.

D'ANNUNZIO HA ESTAT NOMENAT PRINCEP DE MONTENEVOSO

Roma, 15.—El rei ha nomenat a D'Annunzio príncep de Montenevoso en reconeixement als serveis prestats per D'Annunzio a la pàtria durant la guerra i durant la pau.—Havas.

CATASTROFE FERROVIARIA

Un tren, bolcat per un cicló, cau daltabaix d'un riu

Cinquanta morts i cinquanta tres ferits

Delhi, 15.—Un cicló ha bolcat un tren en el moment que travessava un pont situat prop del poble de Bareilly.

Cinc vagons han caigut al riu.

Fins ara van retirats del lloc de la catàstrofe uns cinquanta morts i cinquanta tres ferits. —Havas.

UN ATRACAMENT A ASSIRIA COM CORREN LES NOTICIES

Londres, 15. — Els periòdics anglesos publiquen un telegrama de Constantinoble anunciant que trenta soldats francesos han estat morts en un combat entaulat prop del poble Hadjiled.

Es tracta solament d'un atac realitzat contra l'escolta d'un cobrador per uns bandits. Unicament un gendarme assiri ha resultat mort.

La calma ha quedat restablerta, gràcies a la lealtat de la qual han donat proves els habitants.—Havas.

EL SENAT AMERICÀ APROVA EL TRACTAT AMB ANGLATERRA, RELATIU A LA REPRESSIÓ DEL CONTRABAND DE BEGUDES ALCOHOLIQUES

Washington, 15. — El Senat aprovà el Tractat amb Anglaterra, per tal de facilitar la repressió del contraband marítim de begudes alcohòliques. — Havas.

SUECIA RECONEIX "DE JURE" EL GOVERN DELS SOVIETS

Estocolm, 15.—El Govern suec ha decidit reconèixer "de jure" el Gover dels Soviets.

Amb aquest motiu, les relacions diplomàtiques i consolars seran immediatament represe.—Havas.

LES QUESTIONS ENTRE EL GOVERN DELS SOVIETS I EL VATICA

París, 15.—Comuniquen de Roma a la "Chicago Tribune" que l'ambaixador de Rússia ha declarat que un gran nombre de qüestions entre el Govern dels Soviets i el Vaticà estan pendents de resolució, per ésser precís que el Vaticà reconegui l'esmentat Govern, abans que les negociacions puguin continuar-se.—Havas.

L'OMBRA DEL LLEDONER

En la poesia de totes les èpoques hem vist sempre dues tendències representades per dues menes de poetes.

La tendència d'aquells que s'han barallat amb les coses de carrer i amb les coses del propi esperit d'una manera oberta i declarada. D'aquells que de les pròpies passions i de les passions del seu temps n'han fet poesia. L'altra tendència és la representada pels poetes idíl·lics. Els que apartant-se del sentit actual de les coses es formen un paisatge i un llenguatge a part, segons les modes dominants. Un paisatge que sempre sol ésser optimista, on les accions i les passions que hi viuen acostumen a ésser dites en to menor. On es fuig sempre de la violència, de la desesperació i de la malenconia amarga. La característica d'aquests poetes és l'amabilitat i la tendresa.

Aquests poetes idíl·lics es diuen Charles d'Orleans, es diuen Ronsard, es diuen Cavalcanti, es diuen Poliziano. Són homes carregats de neguits i d'enveges, homes de món i de lluita, que es guarneixen un vestidet de pastor i una corona de roses, i en el llenguatge més fi, amb la més excellent imatgèria, amb la gràcia més adorable, escriuen com si fossin en el millor dels mons.

Al costat d'aquesta poesia idíl·lica hi ha la poesia que es lliura i que dóna la cara, la que s'arrisca i es violenta, i l'una i l'altra, quan duen l'empenta d'una ànima excepcional, l'una cosida de ganivetades i esgarrinxades, l'altra coronada de roses i de perfums avancen imperforables dins del camí de la immortalitat.

Jo no sabria donar la meva preferència a l'una o a l'altra d'aquestes dues tendències; la nostra ànima té moments de tot, i ara pren l'una, i ara pren l'altra i totes dues les estima igualment.

Avui dia es dóna entre nosaltres un cas de poeta idíl·lic sorprenent. Idíl·lic fins ara, perquè ni ell ni ningú no sap encara quines noves lluites li prepara el destí. Aquest poeta és Tomàs Garcés.

L'èxit del seu primer llibre "Vint cançons" (en un any tres edicions exhaurides) l'ha fet popular a Catalunya entre tots els que s'interessen per les coses de l'esperit. "Vint cançons" era un llibre perfecte i admirable en una pila de sentits. Aquell llibre deixava un interrogant, però, darrera seu. Quan serà el segon llibre de Tomàs Garcés? Serà una continuació d'aquest to idíl·lic, d'aquest dolcíssim cant de cogullada? O bé, el poeta, com gairebé tots els poetes moderns, es barallarà amb ell mateix i amb les coses que el volten?

Ha aparegut el segon llibre de Tomàs Garcés; el segon llibre es diu "L'ombra del lledoner" i després d'haver-lo llegit em adonem que és una continuació del primer llibre, que Tomàs Garcés continua essent el poeta idíl·lic de "Vint cançons". La mateixa visió del món, la mateixa visió de l'amor, gairebé la mateixa forma, les mateixes colors i les mateixes imatges. Però una mena de seguretat, una mena de precisió, una mena d'afirmació d'aquesta veu idíl·lica, una consciència de la pròpia situació, sembla que donen a aquest llibre un cert aire de maduresa, de cosa pensada i meditada. Les "Vint cançons" donaven al lector la impressió de vint cançons sortides espontàniament, que agafaven, un cop reunides i publicades, una forta unitat i una forta personalitat dintre la nostra poesia.

"L'ombra del lledoner" dóna al lector la impressió d'una afirmació conscient per part del poeta, d'aquella personalitat i d'aquella unitat de les vint cançons. No hi ha dubte que en aquest darrer llibre, la ciència poètica, la malícia poètica, treballen d'una manera més fina que en el primer. Si a mi em donessin a triar entre els dos llibres de Tomàs Garcés, em quedaria amb l'un i amb l'altre, perquè tots dos em semblen adorables igualment.

Amb "L'ombra del lledoner" En Garcés no ens ofereix un caire nou; s'entretó a matisar, a detallar, a treure nous reflexes, a precisar sensacions d'aquell caire adorable — caire de diamant — del seu primer llibre. No m'agrada fer de profeta, així és que jo no sé ni pretenc saber quina nova orientació pot prendre la poesia d'En Garcés. En tinc prou per admirar amb aquests dos llibrets, que l'un és un corolari de l'altre.

Veiem ara una mica com "L'ombra del lledoner" pertany a aquella tendència idíl·lica de la poesia i com s'aparta de totes les altres mostres que s'acostumen a fer en el nostre país.

En Garcés és home com tots nosaltres, que viu a la nostra ciutat, participa de les nostres inquietuds, de les nostres esperances i dels nostres maldecaps. I ara veieu com aquest poeta que té la necessitat de manifestar el seus sentiments comença per triar un escenari idíl·lic. Un escenari lluny d'aquí, i s'en va a la Selva de Mar i al Port de la Selva, que és un dels llocs més fins i més delicats del món, on la mar i la muntanya posen el millor que tenen sense violències, sense baralles, on "tout n'est qu'ordre et beauté,—luxe, calme et volupté.

I allí En Garcés tria el seu lledoner, i seu a l'ombra del lledoner, i tradueix el seu món i la seva visió del món en el llenguatge idíl·lic de la cançó popular. Cerca la forma del vers arromançat, vuit sílabes que es combinen en meravelloses assonàncies. Aquest vers de la nostra cançó, aquest vers amb el qual s'han dit les coses més punyents, més celestials i més fines de la nostra poesia anònima.

I aleshores En Garcés, amb aquest vers, verdaguerià a estones, popular a estones i personalíssim i molt modern a estones, però sempre obeint la llei tradicional de la poesia del poble, va agafant del propi paisatge els elements amables i decoratius, sempre tendres, mai exagerats, mai excessius. Fugint del contrast violent, omplint el buit amb l'evocació directa, amb la paraula precisa d'una planta, d'un ocell, d'una feina pròpia de l'art del mariner i de l'art del pagès.

Aleshores d'aquesta poesia amabilíssima d'aquesta poesia idíl·lica, surt l'amor, dit amb sordina, en imatges serenes i tranquilles, i aquest amor cast i dit a mitja veu va amarant, va infiltrant-se poc a poquet dins la xarxa prodigiosa del llenguatge poètic, i cada herba, cada estrella, cada gaviina, cada vela i cada aureneta del llibre d'En Garcés parlen al lector amb un llenguatge afusiu de confidència.

L'enyorament i la tristesa no són tampoc dits d'una manera clara i punyent; el poeta fuig de l'agror i de les espines; la malenconia agafa un to d'adeu-siau seguit sempre d'una bella esperança. Aquest to d'"adéu-siau". "Adéu-siau vinya venda", adéu, galan terra, adéu", "adéu, turons de Marsella", "adéu la flor del cim", "adéu boires de l'hivern", "adéu planúria del mar", "adéu, adéu", romaní", aquests versos caçats a l'atzar entre les cançons, donen al llibre un aire fresc de vela marina, de cosa que se'n va amb tristesa i esperança; però l'esperança, la verdor tendra de l'esperança lluu més forta que totes les tristeses.

La imatgeria de Tomàs Garcés no és una imatgeria extensa, obeeix perfectament a l'austeritat d'aquell paisatge de la Selva, té qualitat de romaní, de flor de romaní, i tot el llibre, a la meva manera de veure, té aquesta qualitat preciosa de la flor del romaní, amb un perfum tan concentrat i tan poc variat, amb una blavor tan fina i tan poc cridanera, amb una gràcia una mica austera, però amb tota la promotença de la mel amb una bona voluntat desinteressada; per això si jo hagués de saludar l'aparició de "L'ombra del lledoner" d'una manera que sortís una mica de la vulgaritat, triaria per fer-ho aquestes paraules, que són quatre versos d'En Tomàs Garcés: "Romaní del camiñet, — herba humil, floreta blava, — vora la vinya has crescut, — entre el mar i la muntanya".

Josep Maria de Sagarra